

Z

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Ž

ATGĀDNE

Algoritms

Ā

Algoritms ir precīzs paskaidrojums, kā rīkoties, lai paveiktu kādu darbu, atrisinātu uzdevumu. Vienā vārdā sakot – instrukcija.

B

Programmētāji dod instrukcijas datoram – pieraksta katru soli, kas datoram jādara. Visi soļi kopā ir algoritms. Ja soļi pierakstīti precīzi un pareizā secībā, dators ļoti ātri veic prasītās darbības.

C

Č

D

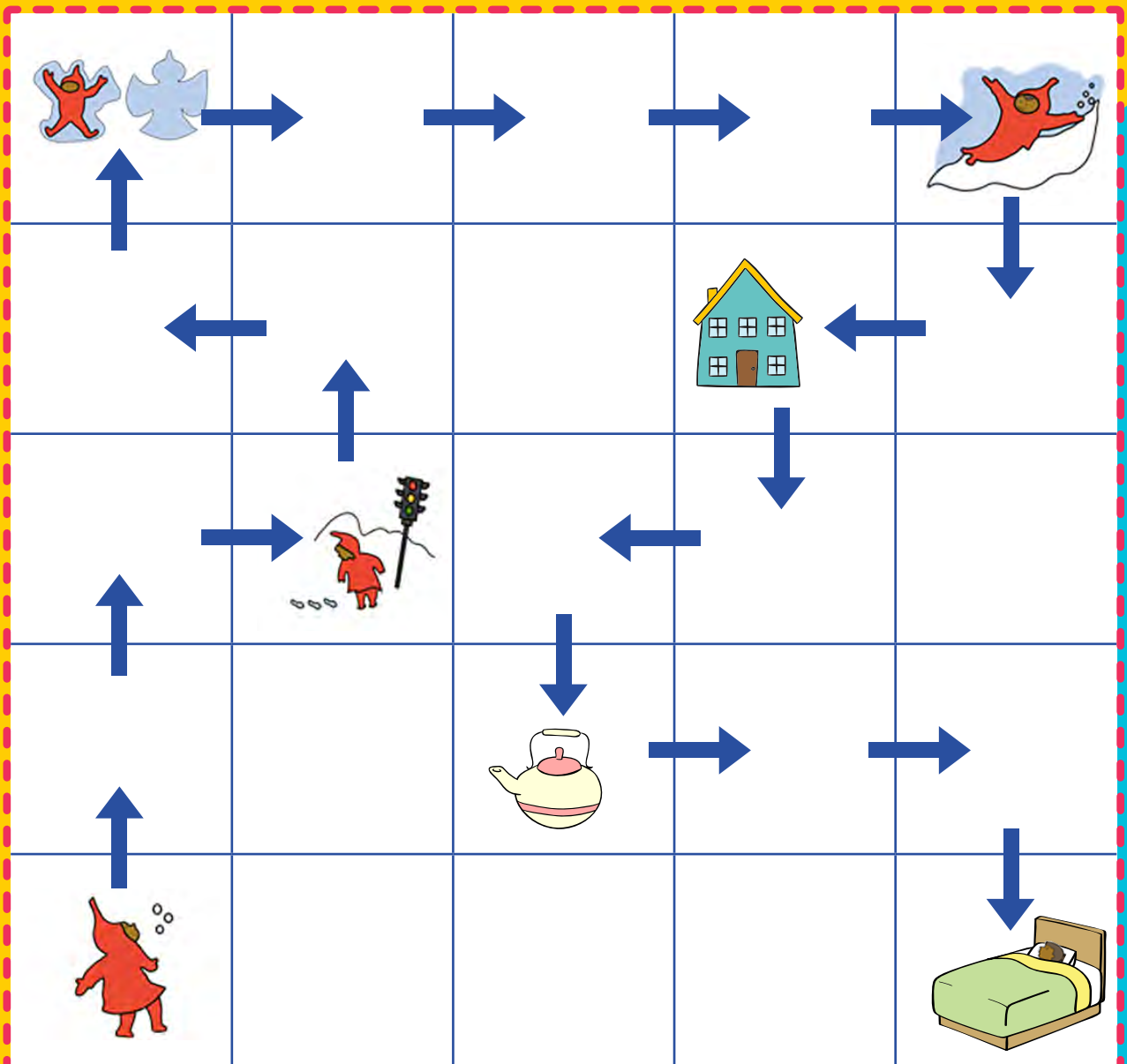
E

Ē

F

G

G

Ž

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

A

ATGĀDNE

Ākstīšanās

B

C

Č

D

E

Ē

F

G

Ģ

H

Vai Liene
neapvainojas,
ja viņu šādi
izķēmo?

Vai
visiem šī
fotogrāfija
liksies
smieklīga?

Vai Liene
piekrita, ka
sūti šo bildi
citiem?

Cik šādu
mulķīgu ziņu
tu katru
dienu sūti?

A

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Ā

ATGĀDNE

Bits un baits

C

Kā mēra informāciju?

Informācija ir jebkuras ziņas par apkārtējo pasauli un tajā notiekošo. Tu tās saņem no:

D

E

Dators spēj apstrādāt tikai digitālā formā izteiktu informāciju, pārvēršot to vieniniekos un nullēs.

Ē

F

Mazākā informācijas mērvienība ir bits.

8 biti = baits

1000 baiti = 1 kilobaits

1000 kilobaiti = 1 megabaits

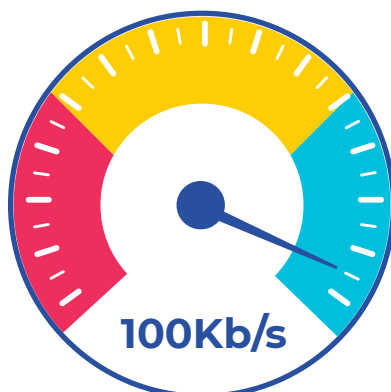
G

G

H

I

Bitos, kilobitos vai megabitos sekundē mēra interneta ātrumu.

Kilobaitos, megabaitos un gigabaitos mēra datora, telefona un citu ierīču atmiņas apjomu.

Ā

VAIĻIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

B

ATGĀDNE

Cietais disks

Č

Cietais disks ir lielas ietilpības datora atmiņa. Tas glabā datus un programmas, ko izmanto lietotājs.

D

E

Ē

F

G

Ģ

H

I

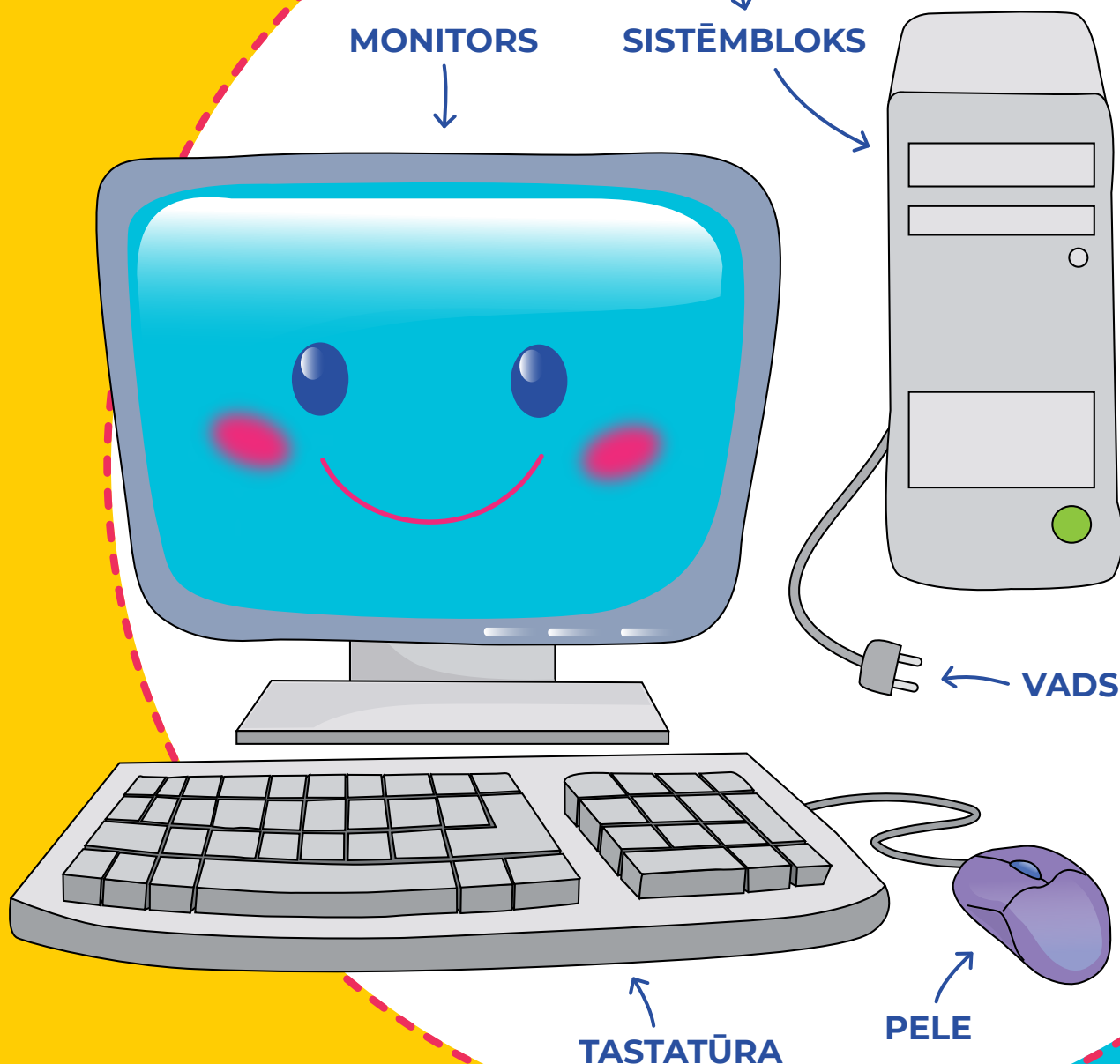
Ī

CIETAIS DISKS

(atrodas sistēmblokā)

MONITORS

SISTĒMBLOKS

VADS

TASTATŪRA

PELE

B

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

C

ATGĀDNE

Čatot

D

Čatot = tērzētVārds čatot ienācis
no angļu valodas,
tas ir aizguvums.“Es čatoju” vietā
saki “Es tērzēju.”

E

Ē

F

G

Ģ

H

I

Ī

J

**Raksti,
ja gribi
pateikt ko
svarīgu!****Neraksti
citiem pārāk
bieži –
netraucē!****Neraksti
naktī!****Apdomā,
vai otram
tava ziņa ir
svarīga!****Raksti
tā, lai tevi
saprot!****Ja ir kas
steidzams,
labāk
zvani!****Kā tērzēt internetā? |**

C

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Č

ATGĀDNE

Drošība

E

Ē

F

G

Ģ

H

I

Ī

J

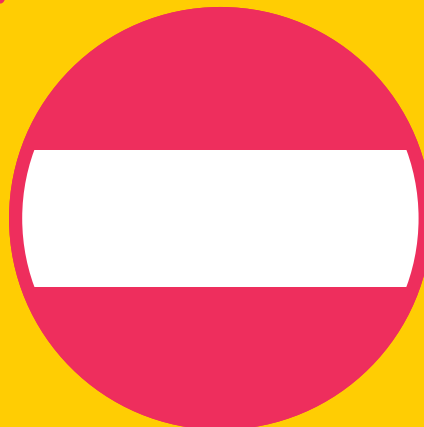
K

Nedzer
limonādi virs
tastatūras!

Nepieskaries
bojātiem
vadiem!

Neej pa
ielu ar
telefonu
rokās!

Nedod
telefonu
svešiniekam
uz ielas!

Neaiztiek
bojātu
kontaktligzdu!

Nepieskaries
elektrības
slēdzim ar
slapjām
rokām!

Neliec
telefonu
somas ārējā
kabatā!

Ja nezini, kā rīkoties,
**sauc palīgā
pieaugušo!**

Ja izcēlies
ugunsgrēks, zvani
112

Ja **aizskar**
internetā, zvani
116111

C

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

D

ATGĀDNE

Emocijzīmes

Ē

F

G

,G

H

I

Ī

J

K

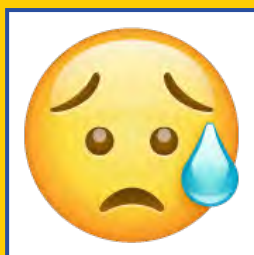
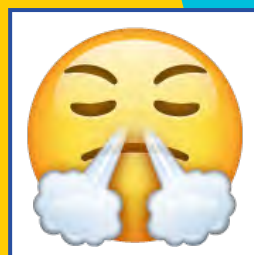
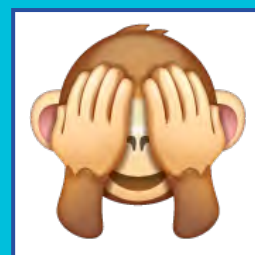
K

Saņēmējs
var
pārprastSaņēmējs
var
nesaprastNeveido
sarunu

Apnīk

Nav
personiskasNeaizstāj
vārdus

Pārbaudi pats!

Noguris vai
nobijies?Bēdīgs vai
uztraucies?Lepns vai
dusmīgs?Neredz slikto
vai smejas?

D

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

E

ATGĀDNE

Ērti

F

G

G

H

I

Ī

J

K

K

L

Neizejot
no mājasInterneta
veikaliPieejams
dažādās
pasaules
vietāsIespēja
paust
domasJebkurā
laikāIespēja
sazināties
ar citiemJebkurā
vietāIespēja ātri
izplatīt ziņas
lielam skaitam
cilvēkuInterneta
bankasLiels
informācijas
apjoms

Ātri

Internets ir
tikai apmēram
30 gadu vecs.**Latvijā** internets
ir pieejams **kopš**
1994. gada.Varam lepoties, ka **Latvijā**
internets ir **viens no**
ātrākajiem pasaulē.

2020. gadā internets Latvijā bija pieejams 89,7% māsaimniecību. Visbiežāk interneta lietotāji Latvijā izmanto interneta banku, e-pastu vai lasa ziņu portālus. Skolēni visbiežāk lieto sociālos tīklus, klausās mūziku, izmanto internetu mācībām.

E

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Ē

ATGĀDNE

Fotogrāfija

G

Fotogrāfijas internetā

Ģ

H

I

Ī

J

K

Ķ

L

Ļ

Ja nosūti

izdzēst vairs
nevarēsi!

Sūti vienam

varēs redzēt
jebkurš!Bez drauga
atļaujas

nesūti!

Arī
fotogrāfijas
var melotnetici visam,
ko redzi!

Ē

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

F

ATGĀDNE

Galva

G,

Pirms notici, padomā ar galvu!
Nedalies ar muļķībām!

H

I

Ī

J

K

Ķ,

L

Ļ,

M

Tev kāds
pastāsta –
kā viņš
zina?

Tev kāds
atraksta –
kā viņš
zina?

Tu skaties
video –
vai tas ir
paties?

Kā
stāstītājs
uzzināja?

Kā tas
notika?

Kā to
var
pierādīt?

Ko par
to stāsta
citi?

Kā tas
saistās ar
tev zināmo?

F

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

G

ATGĀDNE

Ģimene

H

INTERNETA LIETOŠANAS
NOTEIKUMI ĢIMENĒ

I

Nē!

- Internetā pavada ilgāku laiku nekā ar ģimeni.
- Telefons pie pusdienu galda.
- Lejupielādē spēles bez vecāku atļaujas.
- Noslēpumi vienam no otra.
- Telefons miega vai sarunu vietā.

Ī

J

K

K,

L

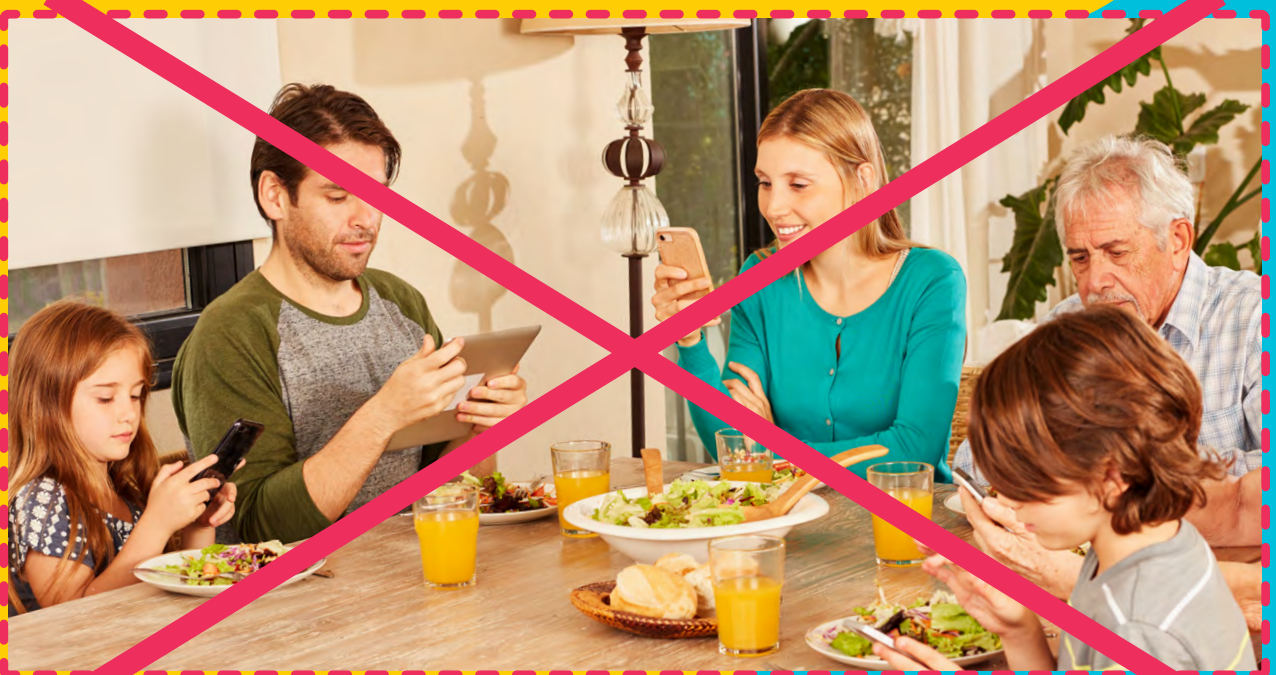
L,

M

N

- Vienu vakaru nedēļā kopā spēlēt galda spēles.
- Iemācīt citiem ko jaunu – deju, origami vai ko citu.
- Kopā pagatavot ko garšīgu.
- Doties pārgājienā.
- Pārrunāt, ko dara internetā.
- Lūgt palīdzību, ja nepieciešams.

G

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

G,

ATGĀDNE

Hipersaite

I

Kas ir hipersaite?

Internetā ir daudz informācijas. Lai to vieglāk atrastu, dažādus informācijas avotus var savienot ar hipersaitēm. Uzklikšķinot uz hipersaites, tu nonāc citā interneta vietnē. Hipersaiti var saturēt vārds, vairāki vārdi, attēls, video u.c.

Ī

J

K

K,

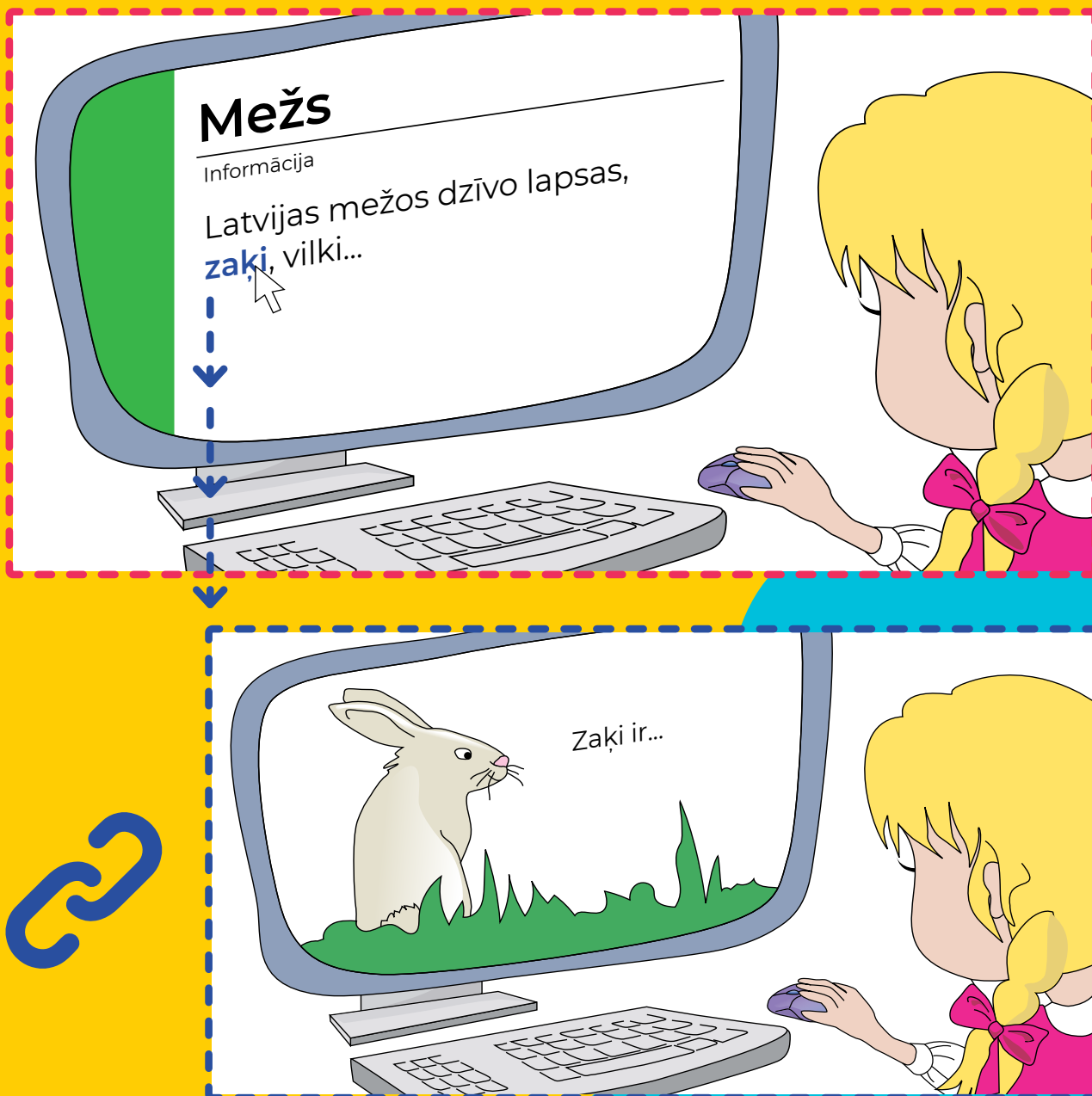
L

L,

M

N

N

G

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

H

ATGĀDNE

Informācija

I

J

K

K,

L

L,

M

N

N,

O

SVARĪGA

- Uzzini, kas svarīgs notiek skolā, pilsētā, valstī, pasaulē!
- Uzzini, kā, un piedalies procesos, kas ietekmē arī tevi!
- Uzzini par klasesbiedra dalību konkursā un nobalso par viņu!

TICAMA

- Kas to stāsta?
- Kur informācija iegūta?
- Kad informācija ir iegūta?
- Vai tā ir pārbaudīta?
- Vai to apgalvo arī citi?
- Pārbaudi, ja informācija ir pretrunā ar to, ko tu zini!
- Pārbaudi, ja informācija tiek sniegta uzstājīgi, liekot uzreiz rīkoties, nedodot laiku apdomāties.

INFORMĀCIJA

Tava galva nav atkritumu spainis!
Nepiepildi to ar muļķībām, paviršām ziņām un meliem!

NODERĪGA

- Uzzini vai iemācies ko jaunu!
 - Izmanto mājasdarbos!
- Uzzini par kādu pasākumu, kas tevi interesē!
- Uzzini laika prognozi!

H

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

I

ATGĀDNE

Īstenība

J

Tā ir patiesība, vai kāds to ir izdomājis?

K

K,

L

L,

M

N

N,

O

P

1.

Juris

Viņš ir pārgērbies
par Zirnekļcilvēku.
Viņš nevar kāpt
pa sienām un
vīt tīklus.

**Viss, ko
izdomā un rāda
filmās, nav jāatdarina
reālajā dzīvē – tas ir bīstami.**

2.

Šī ir
slavena
influencere.
Viņa saka,
ka tu neesi
stilīgs,
ja tev nav
šādu bikšu.
Atceries –
viņa tā
saka, jo

bikšu pārdevējs maksā par to.

**Velc mugurā to,
kas patīk tev, nevis to,
ko kāds cits ir izdomājis!**

3.

Šī ir velosipēda reklāma. Tajā
teikts, ka tev jāpērk tūlīt, jo
šis ir vislabākais velosipēds.

Pirms pērc, pārbaudi
kvalitāti un salīdzini cenu!

**Ja tevi steidzina pirkt, tas ir
signāls kļūt uzmanīgam!**

I

VAIĪFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Ī

ATGĀDNE

Joki

K

Lai fotogrāfija piesaistītu
uzmanību, tai jābūt
neparastai, pārsteidzošai.
To panāk, fotogrāfiju
apstrādājot un montējot.

K,

L

L,

M

N

N,

O

P

R

Bet, vai šāda
fotogrāfija ir tikai joks?
Kas notiek, ja kāds
tam notic?

Rīgā ir
paceļamie
tilti.
Es redzēju
fotogrāfiju.

Aizrakstīšu
arī citiem!

Man
bail
iet
ārā!

I

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

J

ATGĀDNE

Kalkulators

K,

L

Ļ,

M

N

Ņ,

O

P

R

S

Kalkulators
prot rēķināt.
Vai tu proti?

Kas ir svarīgāks –
fotogrāfija vai
tas, ko redzi,
vēro, pēti
ar acīm?

Vai proti to
pateikt ar
vārdiem?

Kas ir nozīmīgāks –
200 muļķīgu ziņu
vai saruna ar
draugu?

Vai drošāk nav
iegaumēt ceļu
pašam?

Centies
atcerēties
svarīgās lietas
pats!

Pamēģini vienu dienu iztikt bez telefona!

Vai tiki ar visu galā?

Ja jā – apsveicam! Ja nē – padomā!

Ir bīstami būt atkarīgam no telefona.

Tev ir vajadzīga pašam sava galva, nevis telefons!

J

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

K

ATGĀDNE

Kengāt

L

Ļ,

M

N

Ņ,

O

P

R

S

Š

Kengāties
Apsmiēt
Zoboties

ar vārdiem
sāpināt otru,
apvainot, aizskart,
pazemot

Mēs katrs esam atšķirīgs.

Neapsmej tos, kas nav tādi kā tu.

Neapsmej, ja kāds nezina, vēl neprot vai nesaprot.

Iepazīsti, atbalsti un palīdzi!

Slavēt
Apbrīnot
Pateikties
Uzmundrināt
Pasveicināt

ar vārdiem
iepriecināt
otru

Esi pozitīvs – smaids rada smaidu, prieks rada
prieku, labi vārdi un darbi pasauli padara labāku!

K

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

K,

ATGĀDNE

Lejupielādēt

L,

Lai saglabātu failu savā datorā, lejupielādē to.

Lejupielāde ir faila pārsūtīšana no attāla datora (interneta servera, e-pasta servera vai cita) uz lietotāja datoru.

No interneta var lejupielādēt:

dokumentus

video

spēles

mūziku

attēlus

programmas

citus failus

N

N,

O

BET var arī lejupielādēt datorvīrusus!

Datorvīruss bojā vai iznīcina informāciju datorā. Visbiežāk tas caur internetu iekļūst datorā mūsu neuzmanības dēļ.

Zog
tavu kontu
paroleš

Pieklūst
informācijai
datorā

No tava datora
slepeni veic
nelikumīgas
darbības

Ieraksta
visu, ko tu
dari uz
tastatūras

P

R

S

Š

T

Izvairies no datorvīrusa!

Neatver paziņojumus, ko nesaproti!
Lūdz palīgā pieaugušos!

Neatver e-pasta pielikumu, ja nepazīsti ziņojuma sūtītāju.
Vīrusi var būt apslēpti kā pielikumi ar smieklīgiem attēliem, apsveikuma kartītēm, audiofailiem un videofailiem.

K,

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

L

ATGĀDNE

Ļaunums

M

Interneta saturu
veido cilvēki –
gan labi, gan ļauni!

N

**SARGĀ SEVI
INTERNETĀ!**

N,

O

P

R

S

Š

T

U

Nerunā ar svešiem cilvēkiem!

Ja kāds saka, ka ir mammas draugs –
pārjautā mammai, pirms atbildi!

Nedalies ar privātu informāciju!

Mājas adresi, parolēm, ziņām par ģimeni u.c.

Nelejuplādē nezināmas programmas!

Datorvīrusi reizēm slēpjas pat zem apsveikuma kartītes.

Nespied uz nezināmām saitēm internetā!

Tās var vest uz tavam vecumam nepiemērotu
saturu, lejuplādēt datorvīrusus.

Izvērtē saņemtos piedāvājumus un solījumus!

Ja tev par vienu klikšķi sola jaunu mobilo tālruni, visticamāk, tevi māna.

Ja radušās problēmas, nerisini tās pats,

zvani pa uzticības tālruni 116111

vai runā ar pieaugušajiem, kuriem uzticies.

L

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

L,

ATGĀDNE

DROSSINTERNETS.LV

Mājaslapa

N

Mājaslapa ir internetā publiski pieejams informācijas kopums. Piemēram, veikalam, skolai, parkam ir sava mājaslapa. Lai atvērtu mājaslapu, ir jāzina tās adrese. Arī Latvijas Drošāka interneta centram ir sava mājaslapa **www.drossinternets.lv**.

N,

Ja nezini mājaslapas adresi, vari to meklēt meklētājprogrammās, piemēram, "Google".

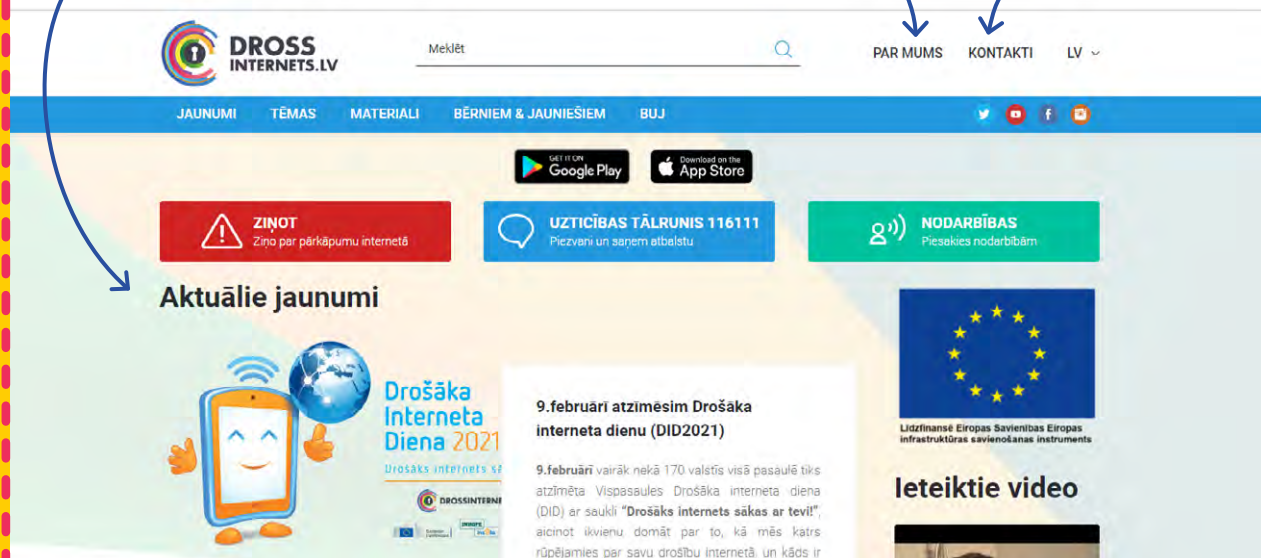
O

Mājaslapā informācija ir sakārtota ērti un saprotami.

Pirmā parasti atveras Jaunumu vai Aktualitāšu sadaļa, kurā publicēta šobrīd svarīgākā informācija.

Sadaļā **Par mums** ir īss apraksts par Drošāka interneta centru.

Sadaļā **Kontakti** ir mūsu adrese, tālrunis, e-pasts.

S

Š

T

U

ū

Ja meklē informāciju mājaslapā, ievēro datumu, kad tā publicēta. Iespējams, ka ziņa ir divus gadus veca un jau ir novecojusi.

L

VAIĻIJA INTERNETA ALFABĒTS

M

ATGĀDNE

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Noderīgi

N

Internetā ir daudz materiālu, kas palīdz uzzināt, izprast, iemācīties ko jaunu. Vai proti tajā atrast sev noderīgo?

O

Spēles un animācijas filmas par drošību internetā:

Spēles latviešu valodas apguvei:

P

www.drossinternets.lv

maciunmacies.valoda.lv

R

S

Pasakas, spēles un video:

Par roku tīrību:

Š

www.pasakas.net

www.mazgarokas.lv

T

U

Spēles, uzdevumi un video par drošību:

ū

www.dzimba.lv

www.drosadiena.lv

V

M

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

N

ATGĀDNE

Nirbēt

O

Lai nenirb raibs gar acīm – tās jāatpūtina!

P

20
MINŪTESATPŪTINI
ACIS!

R

S

Š

T

U

Ū

V

Z

Atkārto šos vingrinājumus vairākas reizes dienā!

1.

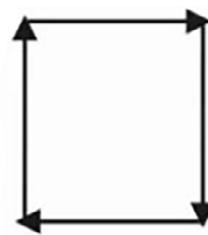
2.

3.

4.

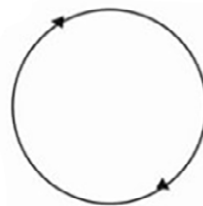
5.

6.

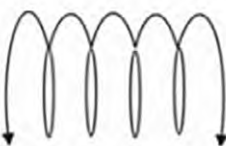
7.

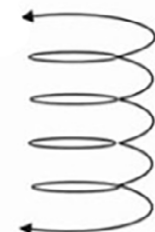
8.

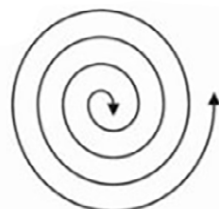
9.

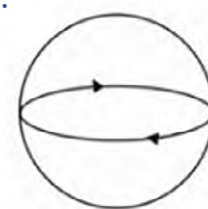
10.

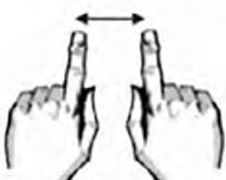
11.

12.

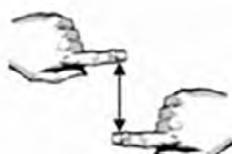
13.

14.

15.

16.

N

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

N

ATGĀDNE

P

R

S

Š

T

U

Ū

V

Z

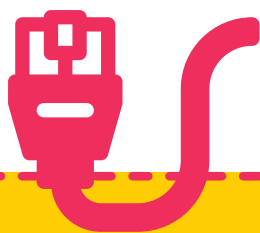
Ž

Online – tiešsaiste

“Online” – angļiski, “tiešsaiste” – latviski.

Tiešsaisti nodrošina internets. Ja tev ir dators, bet tam nav interneta pieslēguma, tad tu neesi tiešsaistē.

Visbiežāk internetam pieslēdzas, izmantojot **kabeli** vai **Wi-Fi**.

Kabelis ir izplatīts, pastāvīgs interneta pieslēgums konkrētā vietā.

Wi-Fi

ir bezvadu savienojums. Tas nodrošina iespēju pieslēgties datortīklam un attiecīgajā teritorijā izmantot internetu.

Publiskais Wi-Fi – skolās, kafejnīcās, tirdzniecības centros, dzelzceļa stacijās, bibliotēkās u.c.

Esi uzmanīgs, pieslēdzoties publiskajam Wi-Fi, – pielāgo drošības iestatījumus, neļaujot citiem piekļūt tavai ierīcei!

Mājas Wi-Fi – ļauj datoru pārvietot mājas robežās, nezaudējot sakarus ar internetu.

Bezvadu tīkla pieejamību visbiežāk atzīmē ar ikonu

N,

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

O

ATGĀDNE

Parole

R

S

Š

T

U

Ū

V

Z

Ž

A

DATORS

PAROLE

ir slepens vārds,
burtu salikums, simbolu
virkne, kas aizsargā
pieeju informācijai.

TELEFONS

e-klase.lv

BANKAS
KARTE

E-PASTS

!

Ja tava parole nonāk pie kāda negodīga cilvēka, viņš var
ne tikai piekļūt taviem datiem, bet arī rīkoties tavā vārdā.

LABA PAROLE

NEVIENS TO NEZINA!

UNIKĀLA UN NEATKĀRTOJAMA

KAS TĀDS, KO TU NEAIZMIRSI

VISMAZ 8 ZĪMES, KAS SATUR
SIMBOLUS UN CIPARUS

ATJAUNOTA IK PĒC 3 MĒNEŠIEM

NETIEK LIETOTA, LAI
REĢISTRĒTOS CITURNAV PIERAKSTĪTA BLOCIŅĀ,
TELEFONĀ UN TML.

PIEMĒRS

Lai paroli varētu vieglāk
atcerēties, veido to, piemēram,
no savas mīļākās filmas
nosaukuma, mīļākās dziesmas
nosaukuma, grāmatas
nosaukuma u.c.

Piemēram, filmas nosaukums
"Viens pats mājās":

1patsM@j@s

O

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

P

ATGĀDNE

DROSSINTERNETS.LV

Reklāma

S

Reklāmas mērķis ir pārdot. Reklāmās bieži:

Š

- ▶ izmanto pārspilējumus,
- ▶ uzbur fantastiskas sajūtas,
- ▶ piedēvē izdomātas īpašības,
- ▶ viltīgi piesaista uzmanību,
- ▶ pasaka tikai pozitīvo, noklusējot negatīvo.

T

Neuzķeries, bet pārbaudi!

!

U

**Izlasī visu informāciju – arī to,
kas rakstīta maziem burtiem!**

ū

Salīdzini
reklāmas solījumu
ar sev zināmo,
pieredzēto!

Izpēti reklāmā solīto, salīdzini cenas!

**Ne vienmēr vārds
“vislētāk” to arī nozīmē!**

V

Z

Ž

A

Ā

Pajautā citu viedokli
par reklāmā solīto!

Vai tu dziedī
līdzī dziesmai,
kas skan reklāmā?
**Varbūt tev patīk
šī dziesma, bet nav
vajadzīga prece?**

**Padomā, kāpēc tevi
šī reklāma uzrunā!**

P

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

R

ATGĀDNE

DROSSINTERNETS.LV

Svešinieks

Š

Interneta vidē katrs var uzdoties par citu cilvēku vai tēlu. Var arī nozagt citam piederošus attēlus, vārdu, īpašības, sasniegumus. Šādaī rīcībai ir konkrēti mērķi, un ne vienmēr tie ir labi.

T

Lai izvairītos no nepatīkamām situācijām dzīvē un internetā, ir jābūt piesardzīgam.

U

**Nerunā
ar svešiniekiem
ne uz ielas,
ne internetā!**

~~Tu mani
nepazīsti, bet
parunāsimies...~~

~~Tu esi viens mājās? Kāda ir
tava adrese? Aiziesu ciemos...~~

~~Liepu lieldarbu...~~

**Neizpauž
privātu informāciju
svešiem cilvēkiem –
durvju kodu, cik naudas
tevi ir makā, kur strādā
tavi vecāki u.c.**

V

Z

~~Neatceries man, kas esmu
Sarkangalvīte no pasakas!~~

**Netici,
ka tev raksta
Sarkangalvīte,
Vilks vai Sivēns!**

~~Sarkangalvīte
no pasakas nav
reāla. Neticu tev.~~

**Ja nepazīsti
bērnu, kurš
tevi raksta un
lūdz atsūtīt
fotogrāfiju,
nesūti! Pat ja viņš
atsūta savu.
Kas viņš
ir patiesībā,
tu nevari
zināt!**

Ž

A

Ā

B

**Draudzējies
ar tiem,
kus pazīsti
dzīvē!**

R

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

S

ATGĀDNE

Šokēt

T

Šokēt – nepatīkami pārsteigt.

Internetā ir ļoti daudz informācijas, tāpēc ir grūti piesaistīt uzmanību. Daži cilvēki domā, ka vieglākais ceļš, kā piesaistīt uzmanību, ir šokēt – ar ziņas virsrakstu, attēlu vai saturu.

- **Domā ar galvu!** Vai tā ir patiesība? Vai ir pamats baidīties?
- Padomā, kāpēc šīs ziņas ir radītas? Ko un kāpēc autors vēlas?

u

ū

v

z

ž

a

ā

b

c

**Baidies,
tie
dzīvo
netālu!**

Nāvējošs dzēliens!

NOST AR AUTOMAŠĪNĀM!

Tās atņem mums gaisu!

S

VAIĻĪJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Š

ATGĀDNE

Tehnoloģijas

u

ū

v

z

ž

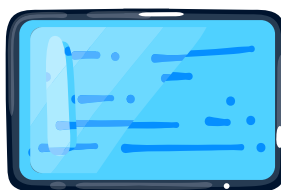
a

ā

b

c

d

Vai proti
izmantot?

GRIBU!

VAJAG!
JĀPĒRK!Vai tiešām
nepieciešams?Cik bieži
nepieciešams?

Visu preču pamatā ir dabas resursi, bet to apjoms ir ierobežots.

PALĪDZI PASARGĀT VIDI NO PĀRMĒRĪGAS RAŽOŠANAS!

- ▶ Apdomā, pirms lūdz pirkt ko jaunu!
- ▶ Ja kāda ierīce salūst, tā jāremontē, nevis jāpērk jauna!
- ▶ Ja kādam nepieciešama šī lieta – aizdod!
- ▶ Pirms pērc, izmēģini! Varbūt tev nemaz tā nav vajadzīga.
- ▶ Rūpējies par ierīci, lieto to uzmanīgi, tad tā kalpos ilgāk!

Š

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

T

ATGĀDNE

Uzdevumi

Ū

Sazināties

V

Atrast
noderīgu
informācijuInformēt
citus par
sasniegumiem

Z

Ž

Izmantot
programmas
talantu
pilnveideiINTERNETĀ
VARPildīt
noderīgus
uzdevumus
(skat. atgādni
"Noderīgi")

A

Ā

Piedalīties
aptauļāsSpēlēt
interesantas
spēles

B

INTERNETĀ NEVAR

C

- Iztīrīt istabu un veikt citus mājas darbus.
- Staigāt pa pļavu.
- Iet pārgājienā.
- Iedegt ugunskuru un cept maršmelovus.
- Sajust smaržu.
- Bradāt pa peļķēm.

D

Izmanto reālās pasaules iespējas, internets tās tikai papildina!
Nedzīvo internetā!

E

T

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

u

ATGĀDNE

Ūdenszīme

V

Z

Ž

A

Ā

B

C

D

E

Ē

JA VĒLIES IZMANTOT
INTERNETĀ PIEEJAMU INFORMĀCIJU,
ATCERIES PAR AUTORTIESĪBĀM!

Jebkurai informācijai ir autors. Ja izmanto to savā mājasdarbā, projektā, prezentācijā, norādi tā vārdu, uzvārdu un informācijas avotu. Ja to neizdari, tu piesavinies cita autora padarīto. Tas ir tas pats, kas zagt.

Ja fotogrāfijā ir ūdenszīme, to nedrīkst nogriezt vai aizkrāsot.

Ja redzi šo simbolu, tas nozīmē, ka **darbam ir autors**, kas jānorāda.

Publicējot savus zīmējumus, fotogrāfijas vai pasakas, norādi © un savu vārdu, uzvārdu. **Tā tu sevi pasargāsi.**

Uzzini vairāk par autortiesībām spēlē www.autorsteicamnieks.lv.

U

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

ū

ATGĀDNE

Vikipēdija

Z

Ž

A

Ā

B

C

D

E

Ē

F

Bezmaksas

Ērta

Dažāda informācija

Ir gan teksti, gan attēli

Apkopota informācija

Hipersaites

Tiek atjaunināta

VIKIPĒDIJA
Brīvā enciklopēdijaInformāciju var
ievietot ikviensInformācija var būt:
nepatiesa,
nepilnīga,
novecojusiSalīdzini ar citiem avotiem! Atceries, ka Vikipēdija
nav vienīgais informācijas avots!Ja atrodi Vikipēdijā kļūdu, pārrunā to ar
pieaugušo un labojiet!

Vikipēdija ir enciklopēdija, tajā ir īsa informācija.

Ja vēlies ko vairāk uzzināt, izprast, meklē
informāciju citos avotos!

Ū

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

V

ATGĀDNE

Zēni un meitenes

Ž

Lasa grāmatas

Nelasa grāmatas

Klausās mūziku

Neklausās mūziku

A

Sporto

Nesporto

Ā

Daudz runā

Maz runā

B

Mācās

Nemācās

C

Raksta ziņas

Neraksta ziņas

D

Domā

Par maz domā

E

Lieto internetu

Nelieto internetu

Ē

Prot veidot video

Neprot veidot video

F

G

Zina labāk tie, kas mācās!

Prot labāk tie, kas dara!

V

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

DROSSINTERNETS.LV

Z

ATGĀDNE

Žargons

A

Žargonvārdi ir sarunvalodas vārdi, kas piesārņo valodu. Tie mainās un daudzi to nozīmi var nesaprast.

Ā

WWW

B

GRĀMATĀ
TĒLAINISARUNĀ
DRAUDZĪGIMĀJASLAPĀ
VIENKĀRŠI UN
SKAIDROJOŠI

C

D

ĪSZINĀ
SAPROTAMI UN
PIEKLĀJĪGI

VĀRDI

E

REKLĀMĀ
UZRUNĀJOŠIDZIESMĀ
SKANĪGI

Ē

VALODA IR
TAVS SPOGULIS

forši

bačorka

F

kpc

=

kāpēc

čillot

kompis

iečekot

Neizlaid burtus vārdos!

Nelieto žargonvārdus! Tas nav pieklājīgi, un tos var pārprast, ja nezina nozīmi.

G

a sodien nav trenina

=

Vai šodien treniņš notiks?

Atceries! Teikums sākas ar lielo burtu, teikuma beigās liek punktu, jautājuma zīmi vai izsaukuma zīmi.

G